

Participatie van leerlingen in kwaliteitsontwikkeling

Studiedag 'Leerlingen en kwaliteitszorg'
6 december 2013

INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND

- **Artikel 12 Participatie en hoorrecht**

Het kind heeft recht om zijn of haar mening te geven over alle zaken die het kind aangaan. De overheid zorgt ervoor dat het kind die mening kan uiten en dat er naar hem of haar wordt geluisterd. Dit geldt ook voor gerechtelijke en bestuurlijke procedures.

- **Artikel 13 Vrijheid van meningsuiting**

Het kind heeft recht op vrijheid van meningsuiting, dit omvat ook de vrijheid inlichtingen en denkbeelden te verzamelen, te ontvangen en te verspreiden. Daarbij moet rekening gehouden worden met de rechten van anderen.

- Student voice, leerlingbetrokkenheid, leerlingenparticipatie, raadplegen van leerlingen, meaningful student involvement, studentenparticipatie, ...
- *'Too often, and inevitably, developments in the field of student voice founder because teachers and other adults involved do not believe in their hearts ... That student voice is important' (Fielding, 2001).*

- Historisch ontkennen stem leerling (Fullan, 1991)
- Leerling als databron
- *Rol leerling als partner in eigen leren*
- *Rol leerlingen bij leerkrachtevaluatie*
- *Rol leerlingen bij schoolzelfevaluatie*

Participatie van leerlingen in kwaliteitsontwikkeling

- *Rol leerling als partner in eigen leren zelf- en peerevaluatie*
- *Rol leerlingen bij leerkrachtevaluatie*
- *Rol leerlingen bij schoolzelfevaluatie*

Zelf- en peerevaluatie

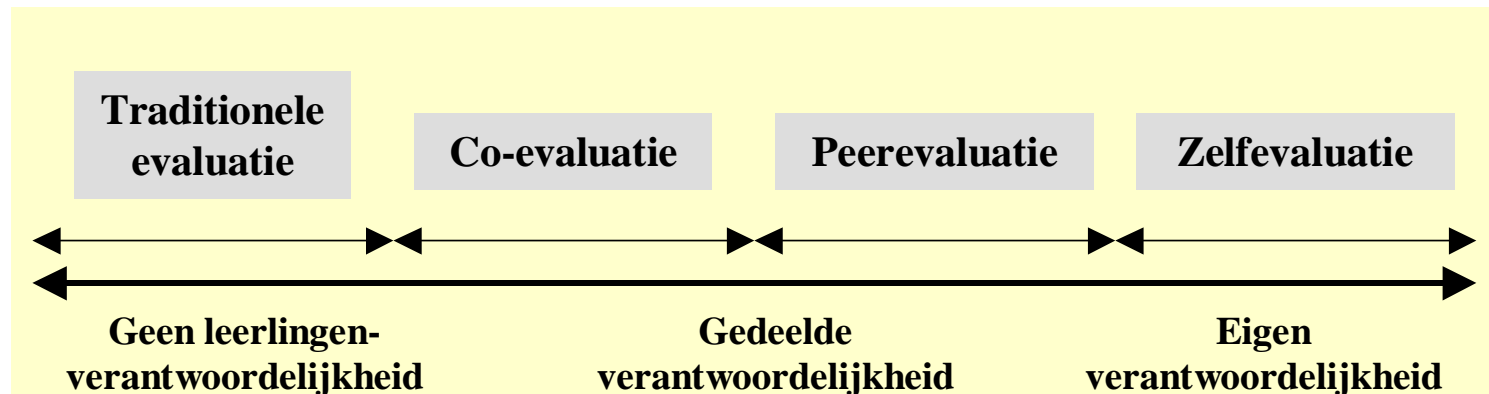
Inhoudelijk:

- competenties: kennis, vaardigheden, attitudes
- producten, leerprocessen

Peer- en zelfevaluatie

delen van verantwoordelijkheid

Zelf- en peerevaluatie

Casus: LEMO

- Topics
- Feedbackrapporten

Casus: Atelier metaal

Lemo: topics

Leervaardigheden	Leermotivatie	Zelfeffectiviteit
Verwerking (diep, stapsgewijs, concreet)	Willen	
Sturing (zelf, extern, stuurloos)	moeten	
	demotivatie	

Zie : www.goleweb.eu

Zelf- en peerevaluatie

Effecten:

- Leren reflecteren
- Betrokkenheid & verantwoordelijkheid
- Geleverd product & proces
- Rechtvaardigheidsgevoel

=> *leerling als partner in eigen leren*

Zelf- en peerevaluatie

Kanttekeningen:

- Betrouwbaarheid & validiteit
- Zwakke leerlingen

Voorwaarden:

- Leerproces
- Coöperatie < > competitie
- Criteria adequaat leren

Participatie van leerlingen in kwaliteitsontwikkeling

- Zelf- en peerevaluatie
- Leerkrachtenevaluatie
- Schoolevaluatie

Evaluatie van leerkrachten door leerlingen

Casus: Leraren leren van leerlingen

- Topics
- Feedbackrapporten

Evaluatie van leerkrachten door leerlingen

Effectieve leraar

Effectieve leertijd

Gestructureerd onderwijs

Evaluatie – bijhouden van vooruitgang

Evaluatie – feedback geven

Hoge verwachtingen

Bekrachtiging

Werksfeer in klas

Leerlingenparticipatie

Autonomie erkennen

Visie op leren en onderwijzen

Zelfstandigheidsbevordering

Harmonische persoonlijkheidsontwikkeling

Evaluatie van leerkrachten door leerlingen

impact op leerlingen

- Gevoel gerespecteerd & beluisterd worden
- Gevoel verhoogde impact op wat in klas gebeurt
- Beter spreken over eigen leren
- Verhoogd zelfvertrouwen hoe te veranderen
- Meer positief over leren & school
- Meer betrokkenheid

Evaluatie van leerkrachten door leerlingen

impact op leerkrachten

- Bron bijsturen leerkrachtengedrag
- Breder kijk op leerprestaties leerlingen
- Beter afstemming op leerbehoeften leerlingen
- Leerkrachten bereiken betere resultaten met leerlingen

(Whitehead & Clough, 2004)

Evaluatie van leerkrachten door leerlingen voorwaarden

- Motivatie
- Vertrouwen
- Authentieke interesse leerkrachten

'It only works when there is mutual respect between staff and pupils, when pupils know that we are committed to listening and when we treat pupils with unconditional positive regard'
(teacher, in MacBeath e.a., 2003)

Participatie van leerlingen in kwaliteitsontwikkeling

- Zelf- en peerevaluatie
- Leerkrachtenevaluatie
- Schoolevaluatie

Schoolevaluatie

Hoe?

- **Directe consultatie** vragenlijsten, gesprek, discussie, interview, brievenbus, logboek
- **Uitgelokt via** video lessituatie, foto's, data van vragenlijsten
- **Uitgedrukt via** tekening, schilderij, foto's, video, poster, rollenspel

(met telkens voor- en nadelen)

Schoolevaluatie

Effecten

- Verhoogd welbevinden, betere schoolbeleving, verhoogde motivatie leren en presteren, minder sociaal probleemgedrag, democratische vorming, ontwikkeling burgerschap (De Groof & Elchardus, 2003)
- Verhoogd ownership (Smith, 2005)
- Verhoogde bereidheid opnemen verantwoordelijkheid eigen leren (Prieto, 2006)

Participatie van leerlingen in kwaliteitsontwikkeling

*'Leerlingen waar naar geluisterd wordt, worden zelf
goede luisteraars'*
(Fielding, 2001)